

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2}, АВГУСТ 2008 ГОДИНА

През август 2008 г. стопанската конюнктура в страната остава благоприятна, въпреки че **общият показател на бизнес климата**³ се понижава с 1.1 пункта в сравнение с предходния месец. Намалението се дължи на по-умерените мнения на мениджърите от отраслите промишленост и строителство.

Промисленост. Съставният показател “бизнес климат в промишлеността” през август пада с 4.1 пункта под юлското си равнище поради изместване на очакванията на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца от „по-добро” към запазване на същото бизнес състояние. Относно настоящата и очакваната производствена активност мненията са също по-умерени в сравнение с изразените месец назад. Предприятията, посочили „увеличение” намаляват за сметка на тези, посочили „запазване на същото производство”.

Конюнктурните анкети на НСИ през август показват, че оценките за настоящото ниво на поръчките от чужбина са по-благоприятни. Същевременно обаче осигуреността на производството с поръчки от страната се влошава. Недостатъчното търсене от страната, недостигът на работна сила и несигурната икономическа среда са факторите, посочвани най-често от предприятията като затрудняващи дейността им.

Относно продажните цени се увеличава дялът на стопанските ръководители в промишлеността, които не предвиждат промени - от 71.9% през юли на 77.1% през август. Същевременно се увеличава също и дялът на тези (с 4.5 пункта), чиито очаквания са в посока на намаление на цените през следващите три месеца. В резултат на тези благоприятни изменения балансът на очакванията за продажните цени пада през август с 14.1 пункта.

Строителство. Стопанската конюнктура в строителството през август остава благоприятна, независимо че съставният показател “бизнес климат” е с 2.5 пункта под юлското си равнище. Както в промишлеността, това понижение се дължи изцяло на изместване към по-умерени очаквания на стопанските ръководители за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца, а именно от “подобрене” към “запазване на същото” бизнес състояние. Същевременно настоящата строителна активност се оценява като по-висока в сравнение с месец назад. Очакванията за следващите три месеца са тя да се увеличи (46.3% от предприятията) или да остане същата (49.4%), което е съпроводено с повишени очаквания за наемане на допълнителна работна ръка. Недостигът на работна сила заедно с конкуренцията в бранша, финансовите проблеми и цените на материалите са с най-голяма тежест сред факторите, затрудняващи дейността в отрасъла. По отношение на задлъжнялостта, последната анкета в строителството отчита увеличение на броя на клиентите със закъснения в плащанията. През август висок остава дялът на строителните предприемачи, които предвиждат увеличение на продажните си цени през следващите три месеца - 43.0%.

Търговия на дребно. Съставният показател “бизнес климат в търговията на дребно” се покачва с 2.9 пункта в сравнение с юли. Анкетата регистрира повишен оптимизъм на търговците на дребно по отношение както на настоящото, така и на очакваното бизнес състояние на предприятията. Същевременно по-благоприятни са и очакванията за нивото на поръчките към доставчиците и за обема на продажбите през следващите три месеца.

Дейността на търговците на дребно се затруднява главно от несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша по мнение съответно на 40.8 и 40.4% от анкетираните, а 34.0% от тях посочват недостатъчното търсене като ограничаващ фактор.

През август балансовият показател на очакванията за продажните цени през следващите три месеца пада с 1.8 пункта, но все още държи високо равнище (44.8%).

Услуги⁴. През август съставният показател “бизнес климат в сектора на услугите” се покачва с 2.7 пункта в сравнение с юли, което се дължи на по-добрите оценки за настоящото бизнес състояние на предприятията. Благоприятни са и очакванията за развитието на дейността през следващите шест месеца.

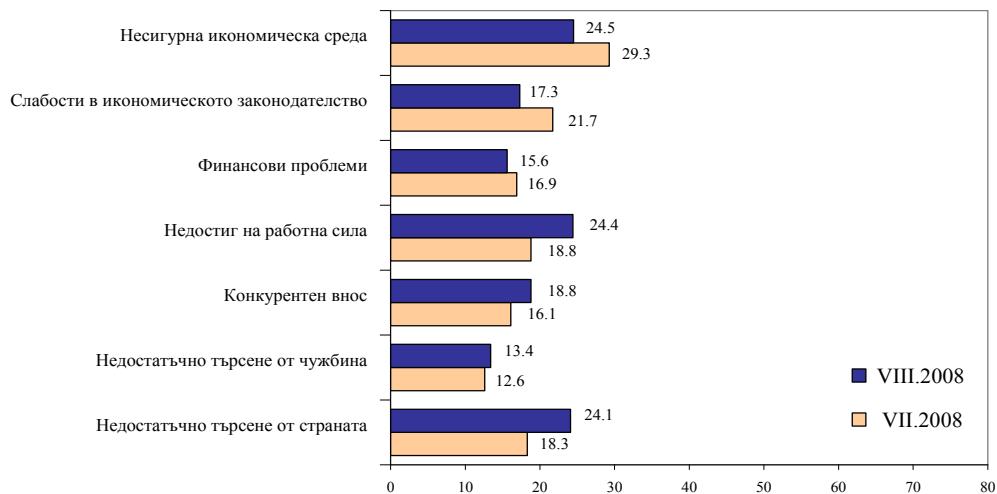
По мнение на мениджърите настоящото търсене на услуги в сектора се подобрява, а очакванията им за следващите три месеца са то да се задържи на същото равнище (52.1% от предприятията) или да се увеличи (42.9%).

Най-сериозен проблем, затрудняващ дейността на предприятията, продължава да е конкуренцията в бранша, посочен от 57.1% от предприемачите.

Относно продажните цени повечето от мениджърите (69.0%) предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца, 20.5% очакват намаление, а 10.5% - увеличение.

Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията - %)

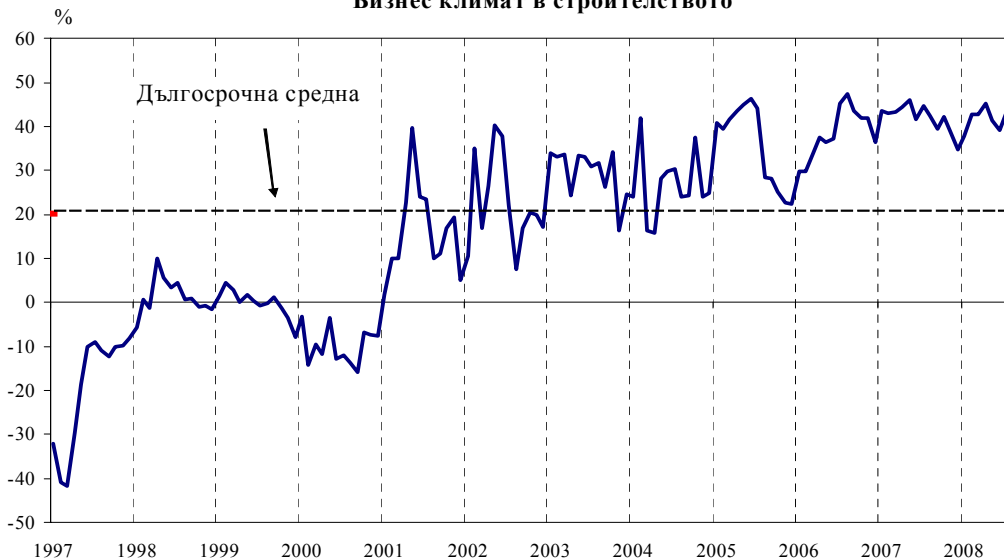

Очаквания за продажните цени в промишлеността

СТРОИТЕЛСТВО

Бизнес климат в строителството

Клиенти със закъснения в плащанията в строителството

Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

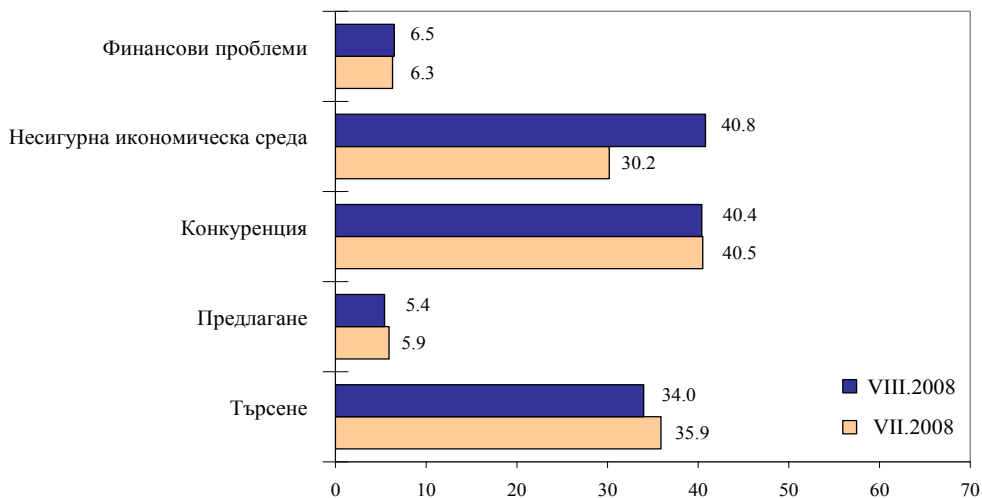

ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО

Бизнес климат в търговията на дребно

Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно - % от предприятията

Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

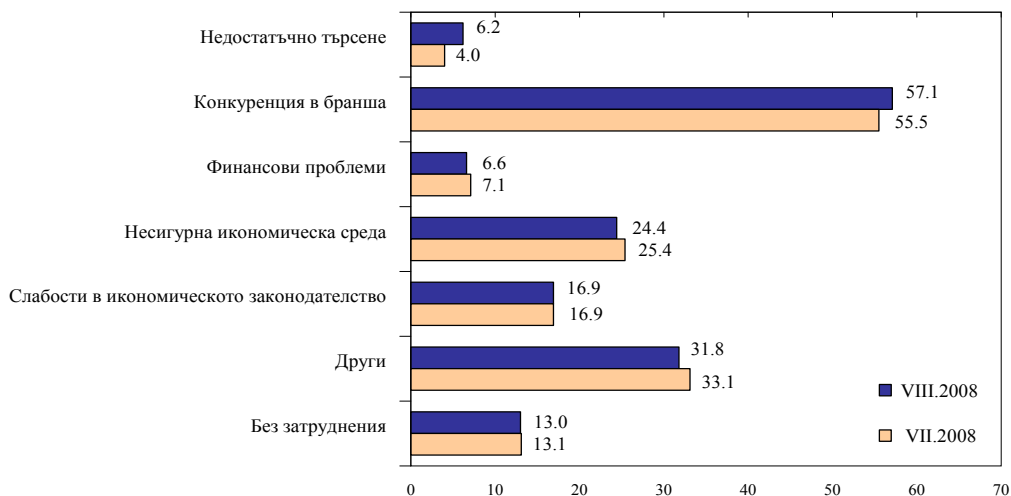

УСЛУГИ

Бизнес климат в сектора на услугите

Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите
Относителен дял от предприятията - %

¹ От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

² Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: “увеличение”, “без промяна”, “намаление” или “над нормално”, “нормално”, “под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят ”бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

³ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

⁴ Без търговия.